

IRENA MOJOVIĆ

notar

**Referat za Konferenciju – Seminar “Primjena Zakona o privrednim društvima”
7.6.2011.godine**

(Udruženje ekonomista Republike Srpske)

ULOGA NOTARA U PRIMJENI ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

(Uloga notara kod društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskih društava)

1.-2. UVOD

3. Osnovne nadležnosti notara su :

- preduzimanje notarske obrade isprava
- izdavanje potvrda
- vršenje ovjere potpisa, ovjera prepisa

Drugi poslovi notara su :

- preuzimanje na čuvanje isprava, gotovog novca, stvari od vrijednosti
- poslovi koje notarima sud ili drugi organ povjeri, a oni na to pristanu(popis i pečaćenje ostavinske i stečajne mase, određene radnje u postupku izvršenja)
- zakon o notarima RS ne poznaje notarsku solemnizaciju isprava

4. Pravni poredak je notarskim ispravama dao karakter javnih isprava.

Notarske isprave zasnovane su na javnoj vjeri koja se daje notarima.Takav karakter notarske isprave imaju vjekovima u Evropi.Naš notarijat je zasnovan na latinskom notarijatu.To je notarijat sa najčvršćim i najsigurnijim notarskim ispravama.

Kod nas je nakon 60 godina ponovno vraćen notarijat kakav je bio prema Zakonu o javnim bilježnicima Kraljevine Jugoslavije. Danas je već Notarska komora Republike Srpske postala priznati član Međunarodne unije notara sa sjedištem u Buenos Airesu, a administrativnim sjedištem u Rimu.

5.Postupak sačinjavanja notarski obrađene isprave

Zakonom je vrlo strogo uređeno da notar mora:

- saslušati namjere stranaka (savjetodavni razgovor)
- sačiniti nacrt isprave na osnovu volje stranaka

- izvršiti finalnu notarsku obradu (čitanje, dodatno pojašnjavanje i potpisivanje isprave u prisustvu svih učesnika u pravnom poslu)

U postupku notarske obrade notar

- utvrđuje identitet stranaka
- utvrđuje da li su stranke sposobne i ovlaštene za zaključenje pravnog posla
- ispituje pravu volju stranaka
- ispituje činjenično stanje
- provjerava sve dokumente
- poučava ih o primjeni propisa, o pravnim posljedicama posla
- sastavlja njihove izjave u obliku notarskog nacrtta
- čita ispravu strankama
- potvrđuje da su stranke izjavile da je to njihova volja
- tek nakon toga stranke svojeručno potpisuju original isprave

Notar posebno pazi da neiskusne i nevješte stranke ne budu oštećene.

Notar podjednako štiti interese stranaka.

Notar upozorava na potrebu pozivanja svjedoka u slučaju da su stranke slijepe, gluhe , nijeme, da ne razumiju jezik, kada se poziva i prevodilac, da pozove vještaka kada bi bilo moguće posumnjati u poslovnu sposobnost stranke, vještaka geometra kada je potrebno kod poslova sa nekretninama, vještaka procjenitelja kod osnivanja privrednih subjekata.

Samo notar može da sastavlja takvu ispravu.

Za sadržaj isprave notar u potpunosti **odgovara** i takva isprava mora imati određenu propisanu obaveznu formu.

Zakon je predvio da određeni pravni poslovi, kao što su između ostalog promet nekretnina ili osnivanje privrednih društava, ako nisu sačinjeni u obliku notarski obrađene isprave **nemaju pravnu valjanost**.

6. Šta su notarske potvrde ?

Notarske potvrde su notarske isprave o potvrđivanju određenih činjenica koje su se dogodile u prisustvu notara koji postupa u svojstvu nosioca javne službe.

Između ostalog to su :

Potvrda o vremenu predočavanja pismena

Potvrde da li je neko lice živo

Potvrda o ovlašćenju za zastupanje

Potvrda o drugim činjenicama iz registra

Potvrđivanje zaključaka organa pravnog lica

(1) Ako je notar pozvan da potvrdi zaključke skupštine ili sjednice nekog drugog organa pravnog lica, u zapisnik će unijeti dan i vrijeme sjednice, zatim će opisati sve što se u njegovom prisustvu događalo, predlagalo i izjavilo, ukoliko je to važno za prosudjivanje pravilnosti postupka, a posebno zaključke donijete na sjednici. On će potvrditi i sve drugo što je zakonom propisano.

(2) Zapisnik iz stava 1. ovoga člana, potpisće i lice koje je predsjedavalo sjednici.

(3) Na zahtjev se može utvrditi i identitet predsjednika i drugih lica koja su bila prisutna sastanku, a u zapisniku će se navesti kako je njihov identitet utvrđen.

Potvrda drugih činjenica

(1) Na zahtjev zainteresovanih lica notar može potvrditi i činjenice koje su se dogodile u njegovom prisustvu, poput rasprava o ponudama, licitacije, žrijebanja ili izjave lica o činjenicama i stanjima za koje je notar sam ili uz učešće stručnih lica saznao.

7. Notarske ovjere spadaju takođe u noatrske isprave

- to su najčešće ovjere potpisa, prepisa, izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga I sl.

8. Poslovi koji za svoju pravnu valjanost zahtijevaju notarsku obradu ili potvrdu su:

Prema čl. . 68 ZON to su :

OBAVEZE NOTARSKE OBRADE ISPRAVA I NOTARSKIH POTVRDA

Član 68.

Pravni poslovi za koje je obavezna notarska obrada isprava

(1) Pravni poslovi koji za svoju pravnu valjanost zahtijevaju notarsku obradu isprava odnose se na:
1. pravne poslove o regulisanju imovinskih odnosa između bračnih drugova, kao i između lica koja žive u vanbračnoj životnoj zajednici,
2. raspolaganja imovinom maloljetnih i poslovno nesposobnih lica,
3. pravne poslove kojima se obećava neka činidba kao poklon s tim što se nedostatak notarske forme u ovom slučaju nadomješta izvršenjem obećane činidbe,
4. pravne poslove, čiji je predmet prenos ili sticanje vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama,
5. osnivačka akta privrednih društava.

- (2) Pravni poslovi za koje protivno stavu 1. ovog člana nisu sačinjene notarski obrađene isprave, ništavi su.
- (3) Nezavisno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveze notarske obrade isprava mogu biti predviđene i u drugim zakonima.
- (4) Stranke imaju pravo zahtijevati notarsku obradu isprava i za druge pravne poslove, koji nisu navedeni u stavu 1. tač. 1. do 5. ovog člana.
- (5) Odredbe ovog člana vrijede samo tako dugo dok ne budu zamijenjene posebnom regulativom o obavezi notarske obrade isprava, koja ih izričito u cjelini ili u dijelovima stavlja van snage.
- (6) Priprema akata za notarsku obradu i ovjeru isprava, kao i za zastupanja stranaka pred notarima, mogu vršiti advokati.

Izuzetno od stava 1. t. 4. i 5. ovog člana, notarskoj obradi ne podliježu pravni poslovi koje međusobno zaključuju Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, kao i ugovori između jedinica lokalne samouprave, čiji je predmet sticanje prava vlasništva i drugih stvarnih prava i osnivački akti privrednih društava, ako je osnivač Republika Srpska ili jedinica lokalne samouprave

Član 68a.

Ovlaštenje notara

Ukoliko su stranke ugovorom ili drugoj notarskoj ispravi ovlastile notara da može u ime njih izvršiti određene radnje, kao što je zahtjev za upis prava vlasništva i drugih stvarnih prava i slično, takve radnje će notar izvršiti u granicama ovlaštenja iz notarske isprave, bez izdavanja posebne punomoći.

NADLEŽNOST NOTARA PO ZAKONU O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Zakon o notarima je u suštini procesni zakon. Međutim, postoje odredbe materijalnog prava kao što su čl. 68, 68 a i 69.

Zakon o privrednim društvima je zakon materijalnog prava.

Zakon o privrednim društvima u više članova notarima daje značajnu ulogu.

Notar ima obavezu da obradi osnivački akt svih oblika privrednih društava.

U nekim pravnim situacijama – usvajanje izmjena statuta, izmjena osnivačkog akta, društvo ima obavezu da pozove notara da vodi zapisnik skupštine ili UO društva i potvrди odluke skupštine ili upravnog odbora.

Notar je obvezan da ovjeri potpise na ugovorima kojima se prenose vlasnički udjeli.

Smatramo da bi tu odredbu bilo poželjno izmijeniti u smislu da notar obraduje takve ugovore koje smatramo jednim od najvažnijih.

1. NOTARSKA OBRADA

Osnivački akt privrednog društva notarski se obrađuje i ima sadržinu utvrđenu ovim zakonom za tu pravnu formu privrednog društva.

Prema čl. 7. st. 3. ZOPD svaka izmjena osnivačkog akta d.o.o. i .d. se notarski obraduje.

U stvarnosti je na notaru da ocijeni da li se radi o obradi (jednočlano društvo kapitala) ili potvrdi – ako se održava skupština na kojoj mora da se vodi zapisnik.

U svakom slučaju osnivački akt je ništav ako ga notar nije obradio ili potvrdio.

To potvrđuje odredba čl. 11. st- 2 tač.v ZOPD – registracija osnivanja je ništava ako osnivački akt nije sastavljen u propisanoj formi.

Karakter osnivačkog akta – prije osnivanja je obligacionopravnog karaktera.

Nakon osnivanja je statusnog karaktera. Zbog toga ga skupština može mijenjati većinom glasova .

Svi problemi koji nastaju zbog toga mogu biti riješeni usvajanjem statuta društva, koji je akt društva i u kome se mogu detaljno urediti postupci donošenja odluka i nadležnosti.

Osnivački akt je izjava volje osnivača i zaključuje se u skladu sa ZOO, s tim što zakon propisuje obaveznu formu. Nisu samo ugovorne strane zainteresovane da osnivački akt bude sastavljen na jasan način nego i opšti interes zahtjeva angažman notara da ne bi došlo do sporova prilikom njihove realizacije i kako bi došlo do nesmetanog upisa u sudski registar.

Registracija izmjene osnivačkog akta

Član 331.

(1) Izmjene i dopune osnivačkog akta akcionarskog društva smatraju se donesenim danom donošenja.

(2) Izmjene i dopune osnivačkog akta akcionarskog društva notarski se **obraduju, registruju i objavljaju u skladu sa zakonom.**

Izmjena Члан 331.

(1)Измјене и допуне оснивачког акта акционарског друштва сматрају се донесеним даном доношења.

(2) Измјене и допуне оснивачког акта региструју се и објављују у складу са законом. Уз пријаву за регистрацију прилаже се пречишћени текст оснивачког акта са нотарском потврдом.

Ugovor o spajanju uz pripajanje

Usvajanje ugovora odlukom skupštine

Član 381.

(1) Odluka o usvajanju ugovora o spajanju uz pripajanje donosi se na skupštini akcionara svakog društva koje učestvuje u spajanju uz pripajanje kvalifikovanom većinom u skladu sa članom 284. stav 2. ovog zakona.

(2) Ako u društvima koja učestvuju u spajanju uz pripajanje ima više klase akcija, odluku o usvajanju ugovora o spajanju uz pripajanje donose i akcionari svake klase akcija čija su prava povrijeđena tom odlukom na glasanju grupe te klase u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(3) Nacrt ugovora o spajanju uz pripajanje usvajaju u istovjetnom tekstu skupštine svih društava koja učestvuju u spajanju uz pripajanje.

(4) Nakon što ga skupštine društava koje učestvuju u spajanju uz pripajanje usvoje, ugovor se notarski potvrđuje. (izmjene ZOPD : **obraduje**)Ugovor potpisuju ovlašćeni zastupnici društava koja učestvuju u spajanju uz pripajanje.

(5) Sa odlukom o odobrenju ugovora o spajanju uz pripajanje usvajaju se na isti način i sve potrebne izmjene osnivačkog akta i statuta društva sticaoca.

(6) Ugovor o spajanju uz pripajanje prilaže se uz zapisnik skupštine svakog društva koje učestvuje u spajanju uz pripajanje.

Raspolaganje imovinom velike vrijednosti

Član 434.

(1) Sticanje ili raspolaganje imovinom velike vrijednosti akcionarskog društva može se izvršiti na sljedeći način:

- a) upravni odbor akcionarskog društva usvaja odluku kojom preporučuje zaključenje tog posla i
- b) akcionarsko društvo obavljačava akcionare u skladu sa članom 272. ovog zakona o sazivanju skupštine najkasnije 30 dana prije dana koji je određen za održavanje sjednice.

(2) Obavljenje iz stava 1. tačka b) ovog člana sadrži razlog sazivanja skupštine.

(3) Sastavni dio obavljenja iz stava 1. tačka b) ovog člana je:

- a) izvještaj o uslovima posla sticanja i raspolaganja imovinom velike vrijednosti,
- b) preporuka upravnog odbora u vezi sa poslom sticanja i raspolaganja imovinom velike vrijednosti, uključujući i razloge takve preporuke i
- v) obavljenje o pravima akcionara o neprihvatanju ugovora, kao i o pravu na procjenu i naknadu vrijednosti njihovih akcija po tom osnovu u skladu sa ovim zakonom.

(4) Odluku o zaključenju posla sticanja i raspolaganja imovinom velike vrijednosti donosi skupština akcionara koji imaju pravo glasa o tom pitanju kvalifikovanom većinom i kvalifikovanom većinom akcionara svake klase akcija čija se prava mijenjaju ovim poslom.

(5) Uz zapisnik sa sjednice skupštine akcionara iz stava 4. ovog člana prilaže se i primjerak notarski potvrđenog obradenog ugovora o sticanju ili raspolaganju imovinom velike vrijednosti.

2. NOTARSKA POTVRDA – Zakon o notarima

Član 69.

Pravni poslovi za koje je obavezna notarska potvrda

(1) Potvrđivanje statuta kao i sve izmjene statuta privrednih društava zahtijevaju notarsku potvrdu.

(2) Utvrđivanje statuta kao i izmjena statuta, koji nisu notarski potvrđeni, su ništavi.

(3) Nezavisno od odredbe stava 1. ovog člana obaveze notarskih potvrda mogu biti predviđene i u drugim zakonima.

(4) Odredbe ovog člana vrijede samo tako dugo dok ne budu zamijenjene posebnom regulativom o obavezi notarskih potvrda, koja ih izričito u cijelini ili u dijelovima stavlja van snage.

- **Odredbom čl. 445. Zakona o privrednim društvima od dana primjene tog zakona na novoosnovana akcionarska društva i d.o.o. neće se primjenjivati odredba čl. 69. Zakona o notarima. To znači da za novosnovana društva neće biti ništavi statuti i njihove izmjene ako ne budu notarski potvrđeni. U praksi će se ipak dolaziti kod notara, zato što notar sastavlja i obrađuje ili potvrđuje osnivački akt, a sa njim mora biti usklađen statut, a ako nije usklađen sa osnivačkim aktom, primjenjuje se osnivački akt.**

Izmjene osnivačkog akta i ugovora članova društva

Način izmjene

Član 168.

(1) Osnivački akt društva sa ograničenom odgovornošću može se mijenjati samo jednoglasnom odlukom svih članova društva, ako tim aktom nije drugačije određeno.

(2) Osnivačkim aktom društva sa ograničenom odgovornošću može se odrediti da se taj akt mijenja većinom glasova, ali ne manjom većinom od obične većine glasova svih članova društva sa ograničenom odgovornošću.

(3) Ugovor članova društva sa ograničenom odgovornošću može se mijenjati samo jednoglasnom odlukom svih članova društva, ako tim aktom nije drugačije određeno.

(4) Ugovor članova društva sa ograničenom odgovornošću može odrediti da se taj akt može mijenjati i većinom glasova, ali ne manjom većinom od obične većine svih glasova članova društva sa ograničenom odgovornošću.

(5) Izuzetno od st. 1. do 4. ovog člana izmjene osnivačkog akta i ugovora članova društva sa ograničenom odgovornošću kojima se mijenjaju prava nekog člana društva vrše se uz saglasnost tog člana.

(6) Izmjena osnivačkog akta notarski se obrađuje. (izmjena ZOPD- potvrđuje)

Izmjene ZOPD

Prijedlog izmjena Zakona o privrednim društvima:

U članu 7. poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Izmjene i dopune osnivačkog akta ortačkog i komanditnog društva (društva lica) notarski se obrađuju, a društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva (društva kapitala) notarski se potvrđuju, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije uređeno.“

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 5, poslije riječi: „ i ugovor članova“ dodaju se riječi: „ili statut“.

potvrda

Povećanje osnovnog kapitala

Osnovna načela

Donošenje odluke

Član 232.

(1) Osnovni kapital otvorenog akcionarskog društva povećava se odlukom skupštine akcionara, osim u slučaju odobrenog kapitala kada takvu odluku može donijeti i upravni odbor, u skladu sa članom 200. st. 4. do 6. ovog zakona.

(2) Odlukom o povećanju osnovnog kapitala otvorenog akcionarskog društva mijenja se osnivački akt.

(3) Odlukom o povećanju osnovnog kapitala otvorenog akcionarskog društva određuje se iznos povećanja, način povećanja, vrijeme uplate, kao i druga pitanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(4) Odluka o novoj emisiji akcija po osnovu novih uloga može se donijeti tek nakon potpune uplate već upisanih akcija iz prethodne uspjele emisije, osim ako je osnivačkim aktom ili odlukom o emisiji predviđeno da se osnovni kapital može povećati ako je uplaćeno najmanje 9/10 upisanih akcija.

(5) Ograničenje iz stava 4. ovog člana ne primjenjuje se prilikom povećanja osnovnog kapitala pri statusnim promjenama, kao i u slučaju povećanja osnovnog kapitala izdavanjem akcija zaposlenima u društvu i povezanim društvima.

potvrda

9.3. Smanjenje osnovnog kapitala

9.3.1. Osnovno načelo

Odluka

Član 253.

(1) Odluku o smanjenju osnovnog kapitala otvorenog akcionarskog društva poništenjem sopstvenih akcija kao i poništenjem akcija po drugim osnovima utvrđenim osnivačkim aktom društva, donosi skupština akcionara.

(2) Odlukom o smanjenju osnovnog kapitala otvorenog akcionarskog društva utvrđuje se obim, cilj, vrsta i način sprovođenja smanjenja osnovnog kapitala.

(3) Odlukom o smanjenju osnovnog kapitala otvorenog akcionarskog društva **mijenja se osnivački akt.**

Prelazne odredbe

Član 442.

(3) Postojeća **privredna** (sada : akcionarska) društva **nastala u postupku svojinske transformacije koja nemaju osnivački akt zadržavaju statut kao obavezan opšti akt**, a obavezu usklađivanja sa odredbama ovog zakona ispunjavaju odgovarajućim

izmjenama statuta (briše se:koji u odnosu na ta društva ima značaj i sadržinu osnivačkog akta iz ovog zakona), s tim da izmjene statuta moraju biti **notarski potvrđene**.

- **Zapisnik**

Član 145.

(1) Odluke skupštine članova društva sa ograničenom odgovornošću unose se u zapisnik.

(2) Zapisnik sadrži naročito podatke o: predsjedavajućem i bilo kom licu za ovjeru zapisnika ili za brojanje glasova; pitanjima koja su predmet glasanja; broju glasova za odluku i protiv odluke i broju uzdržanih od glasanja; prigovoru članova na vođenje sjednice ili izdvojenim mišljenjima pojedinih članova, prigovoru direktora ili članova upravnog odbora na odluke.

(3) Uz zapisnik se prilaže spisak prisutnih učesnika i dokazi o sazivanju skupštine.

(4) Zapisnik potpisuju predsjedavajući skupštini i zapisničar.

(5) **Ako zapisnik ne potpiše predsjedavajući, to ne utiče na punovažnost odluka skupštine članova društva sa ograničenom odgovornošću, ukoliko je notar sačinio zapisnik.**

Član 196.

(1) Osnivačka skupština akcionarskog društva bira predsjednika, notara kao zapisničara i dva brojača glasova, nakon čega se čitaju izvještaji o osnivanju i izvještaji o procjeni.

(2) Prilozi i izvještaji iz stava 1. ovog člana čitaju se samo ako to zatraže upisnici akcija koji imaju najmanje 10 % svih glasova prisutnih ili zastupljenih upisnika akcija na skupštini.

(3) **Zapisnik o radu osnivačke skupštine akcionarskog društva vodi notar kao zapisničar i potpisuje predsjednik skupštine, zapisničar, oba brojača glasova i osnivači društva.**

Zapisnik a.d.

Član 292.

(1) Svaka odluka skupštine akcionara unosi se u zapisnik koji vodi zapisničar.

(2) Predsjednik skupštine akcionara odgovoran je za uredno sačinjavanje zapisnika.

(3) Zapisnik sjednice skupštine akcionara sačinjava se najkasnije 15 dana od dana njenog održavanja.

(4) Zapisnik sa sjednice skupštine akcionara sadrži naročito: mjesto i dan održavanja sjednice skupštine, dnevni red, ime i prezime zapisničara, predsjedavajućeg i članova komisije za glasanje, kvorum, rezultat glasanja "za", "protiv" i "uzdržan od glasanja" za svaku odluku, način glasanja, sažeti prikaz diskusije, kao i listu donesenih odluka na skupštini akcionara.

(5) Sastavni dio zapisnika sjednice skupštine akcionara je spisak učesnika i dokazi o propisnom sazivanju.

(6) Zapisnik sjednice skupštine akcionara potpisuju predsjednik skupštine, dva imenovana akcionara (ovjerači zapisnika) i zapisničar.

(7) **Zapisnik skupština otvorenih akcionarskih društava čije su akcije uvrštene na službeno berzansko tržište (kotirana) vodi notar.**

DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
(Kvorum)

Odlučivanje

Član 141.

(1) Skupština članova društva sa ograničenom odgovornošću odlučuje običnom većinom broja glasova iz člana 139. st. 1. i 3. ovog zakona, ako osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva nije određeno da se odluke donose većinom glasova svih članova.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana skupština članova društva sa ograničenom odgovornošću odlučuje saglasnošću svih članova društva, osim ako osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva nije određeno da se odlučuje većinom glasova, ali ne manjom većinom od ukupnog broja glasova o:

- izmjenama i dopunama osnivačkog akta i ugovora članova društva;
- povećanju i smanjenju osnovnog kapitala osim dodatnih uloga članova u skladu sa osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva;

- statusnim promjenama;
- promjeni pravne forme i
- prestanku društva;
- raspodjeli dobiti članovima društva;
- sticanju sopstvenih udjela društva;
- raspolaganju imovinom društva velike vrijednosti, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Izuzetno od odredbe st. 1. i 2. ovog člana odluke koje umanjuju prava jednog ili više članova društva sa ograničenom odgovornošću u odnosu na prava bilo kog drugog člana društva donose se samo uz saglasnost člana ili članova društva na koje se odluka odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

AKCIONARSKA DRUŠTVA - kvorum

Izmjena odlukom skupštine akcionara –

Član 330.

(1) **Osnivački akt** može se izmijeniti kvalifikovanom dvotrećinskom većinom akcionara akcija sa pravom glasa po prijedlogu upravnog odbora.

(2) Uz prijedlog upravnog odbora iz stava 1. ovog člana dostavlja se i pisano obrazloženje predloženih izmjena, izjava upravnog odbora da će izmjene biti uključene u dnevni red skupštine, kao i obavještenje o pravu nesaglasnih akcionara na naknadu vrijednosti svojih akcija u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ako akcionari sa povlašćenim akcijama imaju pravo glasanja kao klasa akcija o izmjenama osnivačkog akta, smatra se da je ta izmjena usvojena ako je za izmjenu glasala kvalifikovana većina svake klase akcija, koja je ovlašćena da glasa grupno, kao i ukoliko je za izmjenu glasala kvalifikovana većina od ukupnog broja akcija koje imaju pravo glasa.

10.5. Postupak rada i odlučivanja

Kvorum

Član 283.

(1) Kvorum za sjednicu skupštine akcionara čine akcionari koji posjeduju većinu od ukupnog broja akcija sa pravom glasa o predmetnom pitanju (obična većina), ukoliko osnivačkim aktom ili statutom društva nije određen veći broj glasova. U kvorum se računaju i glasovi akcionara koji u skladu sa ovim zakonom mogu glasati i pisanim putem.

(2) Ako je sjednica skupštine akcionarskog društva odgođena zbog nedostatka kvoruma, može biti ponovo sazvana sa istim dnevnim redom najkasnije 15 dana od dana odgađanja (ponovljena sjednica skupštine). Kvorum za ponovljenu sjednicu skupštine čini 1/3 od ukupnog broja glasova akcija sa pravom glasa, ako osnivačkim aktom nije određen veći broj glasova.

(3) Ako na ponovljenoj sjednici skupštine nema potrebnog kvoruma ili se ona ne održi u propisanom roku, saziva se i održava nova sjednica skupštine u skladu sa ovim zakonom.

(4) Kvorum na sjednici skupštine akcionara utvrđuje se prije otvaranja rasprave o tačkama dnevnog reda, na osnovu spiska komisije za glasanje, u skladu sa članom 279. stav 2. t. a) i b) ovog zakona.

(5) Promjena osnivačkog akta kojom se mijenja utvrđeni kvorum ili se mijenjaju uslovi glasanja može biti usvojena istim glasovima koji se traže za kvorum i uslove glasanja koji su postojeći ili su predloženi promjenom osnivačkog akta ako je predloženi kvorum veći od postojećeg.

(6) Ako skupština akcionara ima utvrđeni kvorum za određena pitanja, može odlučivati samo o tačkama dnevnog reda za koji postoji kvorum. Propisno sazvana skupština može odlučivati i o vremenu održavanja ponovljene sjednice skupštine u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana.

(7) Ako je osnivačkim aktom akcionarskog društva ili ovim zakonom predviđeno glasanje akcionara određene klase o određenim pitanjima, kvorum za glasanje utvrđuje se u skladu sa st. 1. do 6. ovog člana.

Većina za odlučivanje

Član 284.

(1) Ako na sjednici skupštine postoji kvorum, odluke se donose običnom većinom glasova akcionara prisutnih lično ili preko punomoćnika koji imaju pravo glasa o određenom pitanju, osim ako je ovim zakonom ili osnivačkim aktom za glasanje o pojedinim pitanjima određen veći broj glasova ili glasova klase akcija.

(2) Kada je ovim zakonom propisana kvalifikovana većina za donošenje odluke o određenom pitanju, ta većina predstavlja pozitivno glasanje najmanje 2/3 glasova akcionara koji posjeduju akcije sa pravom glasa o tom pitanju.

(3) Osnivačkim aktom ili statutom društva može da se odredi da se odluke iz stava 2. ovog člana donose većinom glasova svih akcija sa pravom glasa o određenom pitanju ali ne manjom većinom od obične većine ukupnog broja akcija sa pravom glasa i ne manjom od obične većine svih akcija svake klase akcija sa pravom glasa o tom pitanju.

